

Pyhännän kotiseutuarkisto

Tehtävät

Pyhännän kotiseutuarkiston tehtävänä on tallentaa paikallinen yksityisluontoinen arkistoaines sekä paikkakunnan henkistä perinnettä, saada se säilymään ja saattaa käytettäväksi siten, että se palvelee sekä yleisen että paikallisen tutkimuksen, opetuksen, harrastustoiminnan ja käytännön tarpeita.

Aineisto

Kotiseutuarkistoon kuuluvat ne paikallistason yksityisluontoiset asiakirja-aineistot, jotka eivät muutoin ole päätyneet säännöllisen ja julkisen arkistonhoidon piiriin.

Valtion- ja kunnallishallinnon sekä ortodoksisen kirkon arkistoja säädellään arkistolailla ja ev.lut. seurakuntien arkistoja kirkkolailla. Nämä arkistot eivät kuulu kotiseutuarkistoon. Jos kotiseutuarkistoon toimitetaan valtion, kunnan tai kirkollisiin arkistoihin kuuluvia asiakirjoja, nämä toimitetaan välittömästi säilytettäväksi asianomaiseen arkistoon.

Kotiseutuarkistoon voivat kuulua mm. paikalliset

- yhdistysten, seurojen ja kansanliikkeiden arkistot
- osuuskuntien ja liikelaitosten arkistot
- perheiden, sukujen ja talojen arkistot
- yksityishenkilöiden arkistot

Arkistoon kuuluvat paperimuotoisten asiakirjojen ohella mm. kartat ja piirustukset, valokuvat, filmit, ääninauhat, videokasetit, ATK-aineistot, käsikirjoitukset ja edellä mainittujen jäljennökset ja kopiot, painotuotteiden arkistokappaleet sekä muut paikallisen perinteen tallentamiseen liittyvät dokumentit. Esineet eivät kuulu kotiseutuarkistoon. Ne siirretään museon kokoelmiin tai palautetaan luovuttajalle.

Kotiseutuarkistoon otetaan pääsääntöisesti vain sinne lahjoitettua arkistoainesta, jolloin sen omistusoikeus siirtyy kotiseutuarkistolle.

Luovutettava arkistoaineisto tulisi olla seulottuna siten, että määräajan säilytettävät asiakirjat esim. tositeaineisto on seulottu pois. Vuotta 1920 vanhempi arkistoon kuuluva aineisto säilytetään pääsääntöisesti kokonaisuudessaan.

Arkistomateriaalin mukana tulisi olla myös lyhyt vapaamuotoinen historiikki organisaation/henkilön toiminnasta.

Yhdistysten ja yhteisöjen osalta kotiseutuarkistoon otetaan pääsääntöisesti vastaan vain yli kymmenen vuotta vanhaa aineistoa.

Hallinto

Pyhännän kotiseutuarkisto sijaitsee Pyhännän kunnankirjaston tiloissa sivistystoimen alaisuudessa osana kulttuuritointa.

Toiminta ja hoito

Pyhännän kotiseutuarkistoa hoitavat kirjastovirkailijat, jotka vastaavat kotiseutuarkiston käytännön toiminnasta poislukien uuden arkistoaineiston järjestely, johon tarvittaessa ja varojen salliessa palkataan arkistoalan koulutuksen saanut henkilö tai alan opiskelija. Kirjastovirkailijat huolehtivat aineiston asianmukaisesta vastaanottamisesta, hoidosta ja kotiseutuarkiston asiakaspalvelusta eli antavat asiakirjoja käytettäväksi tutkijoille ja muille asiakkaille toimien henkilötieto- ja julkisuuslainsäädännön mukaan ja kyseisen arkiston luovuttajan mahdollisesti asettamia käyttörajoituksia noudattaen. Arkistossa asioidaan ainoastaan arkistonhoitajan läsnäollessa tai hänen valtuuttamansa henkilön luvalla. Kotiseutuaineistoon kuuluvaa materiaalia ei lainata, mutta sitä voi tutkia kirjaston tutkijanhuoneessa. Kotiseutuarkiston aineistoa lainataan ulos ainoastaan aineiston luovuttajalle tai hänen kirjallisella luvallaan tai arkistolaitoksen kaukolainapyyntöillä.